

Sak 30/16 Etablering av femårige grunnskolelærerutdanninger

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har fastsatt forskrift om rammeplan for ny grunnskolelærerutdanning for 1.-7. trinn og 5.-10. trinn (heretter omtalt som GLU 1-7 og GLU 5-10). Fra høsten 2017 innfører regjeringen femårig masterutdanning for alle grunnskolelærere. Fra studieåret 2016/2017 ble det innført strengere opptakskrav til grunnskolelærerutdanningene. I tillegg til generell studiekompetanse må søkere ha et karaktersnitt på 3 eller bedre i norsk, 4 i matematikk og minimum 35 skolepoeng totalt. Søkere som ellers dekker opptakskravene, men har mellom 3 og 4 i matematikk, får tilbud om forkurs.

Noen hovedtrekk i de nye grunnskoleutdanningene:

Grunnskolelærer 1-7:

- 110 dager praksis, hvorav 5 dager skal vektlegge overgangen mellom barnehage og skole – og skal være i barnehagen.
- 30 studiepoeng i norsk og 30 studiepoeng i matematikk er obligatorisk. 60 studiepoeng i minst ett undervisningsfag.
- Tre til fire undervisningsfag. Må være profesjonsrettede, inneholde fagdidaktikk og svare til fag i læreplanen for grunnskolen.
- Alle fagene skal ha vekt på grunnleggende opplæring i lesing, skriving og regning.
- Masterfordypning i begynneropplæring, et undervisningsfag eller i pedagogikk/spesialpedagogikk.

Grunnskolelærer 5-10:

- 110 dager praksis, hvorav 5 dager skal vektlegge overgangen mellom grunnskole og videregående opplæring – og kan legges til videregående skole.
- To til tre undervisningsfag. Må være profesjonsrettede, inneholde fagdidaktikk og svare til fag i læreplanen for grunnskolen.
- Minst 60 studiepoeng i to undervisningsfag. 30 studiepoeng i et tredje undervisningsfag, påbygning i et av de andre fagene eller skolerlevant fag.
- Masterfordypning i et undervisningsfag eller i pedagogikk/spesialpedagogikk.
- Alle må ha 60 studiepoeng i faget pedagogikk- og elevkunnskap (PEL).

- Alle må ha 60 studiepoeng i faget Pedagogikk- og elevkunnskap (PEL).
- 15 studiepoeng om religion, livssyn og etikk skal inngå i PEL-faget.
- Vektlegging av IKT i alle fag.
- Lærerstudentene skal kunne ta deler av utdanningen i utlandet.
- 15 studiepoeng om religion, livssyn og etikk skal inngå i PEL-faget.
- Vektlegging av IKT i alle fag.
- Lærerstudentene skal kunne ta deler av utdanningen i utlandet.

Instituttet har utarbeidet og oversendt etableringssøknader med programplaner og alle emnebeskrivelser for første studieår og delvis for tredje semester. Planene er i tråd med de nye forskriftene om rammeplaner og nasjonale retningslinjer. Kvalitetsutvalget skal vurdere om planene ivaretar de faglige kravene som ligger i forskriften og NOKUT sine krav i tilsynsforskriften.

Forskrift om ny rammeplan for 5-årig grunnskolelærerutdanning ble fastsatt av KD 7. 6.16. Nasjonale retningslinjer ble vedtatt av Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU) 1. 9.16. Med korte tidsfrister startet instituttet arbeidet utfra høringsutkast i forkant av de vedtatte dokumentene. For å kunne rekke universitetets frister for godkjenning av etableringssøknader for nye studieprogram har instituttet og fakultetet hatt en svært tett fremdriftsplan.

Forslag til struktur for utdanningene ble behandlet i de respektive programutvalg for GLU 1-7 og GLU 5-10 den 21. 9.16. Etter at struktur ble fastsatt, er det utarbeidet endelige forslag til programplaner som ble behandlet i programutvalgene 4.10.16. og i IGIS- styret 5.10.16.

Saksbehandler for Utdanningsutvalget, prodekan for undervisning og kontorsjef for fag- og studiesaker ved fakultetet ble invitert som observatører til møtene i programutvalgene der programplanene for de femårige grunnskolelærerutdanningene ble behandlet.

Vurdering

Kvalitetsutvalget får seg forelagt programplanene med praksisemnene for de tre første semestrene, emnebeskrivelser for pedagogikk og elevkunnskap, matematikk og norsk for 1.studieår i GLU 1-7, heltid og deltid og GLU 5-10.

Både forskrift og nasjonale retningslinjer legger tydelige føringer for studiene. Det er svært mange fagovergrep tema og områder som skal ivaretas og integreres innenfor rammen av 300 studiepoeng.

Programplanen gir en god oversikt over strukturen i det femårige løpet. Etableringssøknaden stipulerer arbeidsmengden pr. semester til å være ca. 800 arbeidstimer/ca. 27 arbeidstimer per ECTS – inkludert arbeidstimer i praksis. Forventet arbeidsinnsats bør også synliggjøres i programplanen.

Instituttet har gjort en grundig jobb med å utarbeide en plan for hvordan tverrfaglige emner, tverrfaglige spor, fokusområder i praksis, temauker og profesjonsdager skal ivaretas gjennom studieløpet. Implementeringen vil kreve faglige drøftinger og samarbeid på tvers av faggrensene. Dette er sentrale områder i profesjonsutdanningene, og det blir spennende å følge implementering og

erfaringer. For deltidsstudiet vil det legges andre opplegg i campussamlingene for de tverrfaglige strukturene.

Programplanen legger opp til et internasjonalt 5.semester. Dette semesteret er valgt fordi det er et valgfagsemester. Om det ikke er mulig å ta praksis i et utenlandsopphold, vil det legges til rette for praksis i etterkant. Nasjonale retningslinjer presiserer at praksis knyttet til et utvekslingsopphold også kan godkjennes. I etableringssøknaden utdyper instituttet hvilke samarbeidsavtaler som foreligger og noen utfordringer.

Krav til digital kompetanse er tydelig i både forskrift og retningslinjer. I programplanene synliggjør instituttet ivaretagelse av digital kompetanse i plan for tverrgående områder, men arbeid med digitale ressurser kan med fordel også synliggjøres under arbeids- og undervisningsformer og under arbeidsformer i praksis. «Praksis skal omfatte undervisning med og i digitale ressurser», (ref. retningslinjene s.14).

I etableringssøknaden er instituttet tydelig på at det mangler fleksible undervisningsrom og rom som er store nok. Det mangler også nødvendige digitale ressurser i undervisningsrommene for å kunne tilby studentene det læringsmiljøet som en studentaktiv undervisning og programmet krever.

Emnebeskrivelsene i samtlige vedlagte emner synliggjør en utdanning som setter krav til studenten, og de ivaretar forskrift og nasjonale retningslinjer. Emnet pedagogikk og elevkunnskap 2 tar inn læringsutbytteformuleringer knyttet til det nye kravet om integrert religion, livssyn og etikk.

I tillegg til at hvert fagmiljø jobber frem emnebeskrivelse/r for sine felt skal arbeidsformer og vurderingsformer, ivaretagelse av gjennomgående tema og praksis ses i en sammenheng både på tvers i det enkelte studieåret og i en progresjon over fem studieår. KU har ikke på bakgrunn av fremlagt dokumentasjon grunnlag for å vurdere hvordan disse føringene blir ivaretatt, men vi vil følge opp programmene i neste års emne- og programrevisjon.

Praksisopplæringen er en sentral læringsarena for grunnskolelærerstudentene. Praksis og fag er tydelig integrert gjennom flere arbeidskrav i emnebeskrivelsene.

Praksis i tredje semester har også fått inn *estetiske læreprosesser*, som er et tverrfaglig spor for semesteret.

Etableringssøknaden beskriver avtaler med mer enn 50 skoler og at alle praksislærerne pr i dag har videreutdanning i praksisveiledning 15sp og tilbud om fordypning på ytterligere 15sp. Det er flott!

Programplanene lover et helhetlig og interessant studium hvor heltidsstudentene 1-7 og 5-10 har sju valg for sin masterspesialisering, mens deltidsstudentene 1-7 har 3 valg.

Forslag til vedtak:

Kvalitetsutvalget fastsetter programplanene og emnene for de tre første semestrene med de endringer og kommentarer som kom frem under møtet, og gir sin anbefaling til at dekan sender saken til Utdanningsutvalget for videre behandling.

Hagbard Line-huset 12. oktober 2016

Jorunn Melberg
prodekan

Aslaug Margareth Lunde
kontorsjef for fag- og studiesaker

Vedlegg:

1. Etableringssøknader fra Institutt for grunnskolelærerutdanning, idrett og spesialpedagogikk for GLU 1-7 heltid og deltid og GLU 5-10
2. Programplan for Grunnskolelærerutdanning 1-7, emnebeskrivelser for 1. studieår og praksis de tre første semestrene
3. Programplan for Grunnskolelærerutdanning 1-7 deltidsutdanning, emnebeskrivelser for 1. studieår inkludert praksis
4. Programplan for Grunnskolelærerutdanning 5-10, emnebeskrivelser for 1. studieår og praksis de tre første semestrene
5. Forskrifter om rammeplaner for femårige grunnskolelærerutdanninger for trinn 1-7 og 5-10
6. Vitnemålstekster og Diploma Supplement
7. Internasjonaliseringsavtaler og praksisavtaler
8. Faglig bidrag og ressurser
9. Rundskriv med merknader til forskrifter